

Mee met de evoluties in de boomkwekerij en azalea

Ook dit jaar werden de studiedagen boomkwekerij en azalea, om organisatorische redenen, kort na elkaar georganiseerd. Dat belette niet dat er voor beide activiteiten heel wat geïnteresseerden kwamen opdagen. Op donderdag 22 februari mocht de studiedag boomkwekerij een 175-tal deelnemers verwelkomen en de dag nadien woonden een 90-tal geïnteresseerden de studiedag azalea bij.

Pascal Braekman
Sectoradvies sierteelt & gewasbescherming
Departement Landbouw en Visserij

Meteen voldoen met Vegaplan

Op beide studiedagen gaf Miet Poppe (AVBS) een bijdrage over de Vegaplan-standaard 'Niet-Eetbare Tuinbouwproductie' (NET). Deze geïntegreerde standaard vat de wettelijke vereisten samen die telers en handelaars van

sierteeltproducten dienen te volgen. Hierin staan de vereisten uit de sectorgidsen die het FAVV goedgekeurd heeft. Ook bevat het de minimale kwaliteitseisen voor vermeerderingsmateriaal en de richtlijnen rond de geïntegreerde toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Deze laatste

twee vallen onder de bevoegdheid van het Departement Landbouw & Visserij. Een teler/handelaar die zijn bedrijfsactiviteiten laat certificeren volgens de Vegaplan-standaard NET voldoet meteen aan alle wettelijke en administratieve vereisten die voortvloeien uit deze drie checklijsten.

Keuze reinigings- en ontsmettingsmiddelen

Eveneens op beide studiedagen stelde Marc Vissers van het PCS de poster 'reinigings- en ontsmettingsmiddelen' voor. Deze poster geeft een overzicht van alle reinigings- en ontsmettingsmiddelen die vandaag de dag voor siertelers op de markt zijn. Voor de ontsmettingsmiddelen wordt ook de link gelegd naar de biocidenwetgeving. Deze poster is dan ook een heel handig hulpmiddel om als teler je weg te vinden in het grote aantal dergelijke producten die actueel op de markt zijn. De poster kan gratis bekomen worden bij het PCS.

Plantenpaspoort

Vera Huyshauer (FAVV) lichtte tijdens de studiedag boomkwekerij de nieuwe plantgezondheidswet voor en had daarbij vooral aandacht voor de belangrijkste wijzigingen. Onderwerpen die aan bod kwamen waren strengere invoereisen, prioritaire plaagorganismen, plantenpaspoorten, het verbeteren van de traceerbaarheid doorheen de productie- en afzetketen, het invoeren van de jaarlijkse teeltopgave, pré-exportcertificaat en regels voor e-commerce.

De uitbreiding van de paspoortplicht is een wijziging waar het merendeel van de siertelers mee geconfronteerd zal worden. Deze wordt uitgebreid tot alle planten voor opplant bestemd. Het betreft dus stekken, enten, bollen, knollen en alle planten met wortels (inclusief ook alle perk-, kuip- en kamerplanten...). Enkel bij levering aan niet-professionele eindgebruikers vervalt de paspoortverplichting, met uitzondering wanneer de levering via e-commerce gebeurt en/of in beschermde gebieden. Een belangrijke nuance hierbij is dat de nieuwe plantgezondheidswet zegt dat het plantenpaspoort dient aangebracht te worden op de 'kleinste handelseenheid'. Dit kan een plant/pot, een tray, een kar... zijn en wordt vastgelegd in overleg tussen producent/verkoper en handelaar/koper. De verschillende modellen en alle verplichte informatie die deze modellen dienen te vermelden worden gedetailleerd besproken in de presentatie.

Vooraf het aspect van de groeiremming is een teelthandeling waarvoor er zich geen alternatieven voor de chemische hulpmiddelen aandienen

Zonder gewasbeschermingsmiddelen?

Op vraag van het Technisch Comité werd voor de studiedag 'Azalea en Rhododendron' het thema 'Azaleateelt met minder gewasbeschermingsmiddelen' uitgewerkt. Alhoewel dit geen gemakkelijke opdracht was, bewijst dit wel dat ook telers zich bewust zijn van de veranderende maatschappelijke perceptie rond het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Uitdaging en een kans

In een eerste bijdrage tot dit thema bracht PCS-medewerker Bastiaan Viaene een overzicht van het groeiende aantal labels dat vanuit de retail geëist wordt om aan te tonen dat er duurzamer geproduceerd wordt. Dit duurzamer telen heeft dan vooral betrekking op minder gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of zelfs het totaal bannen van bepaalde groepen van gewasbeschermingsmiddelen, zoals bijvoorbeeld neonicotinoïden en pyrethroiden.

Viaene benadrukte het groeiende belang hiervan, maar ook dat deze evolutie vooral als een uitdaging en een kans moet gezien worden. Door als teler hiermee bezig te zijn, loop je met je bedrijf voor op wat duurzaamheid betreft en bouw je extra troeven op voor de afzet van je producten.

Groeiremming moeilijk te vervangen

Els Pauwels (PCS) bekeek vervolgens praktisch dit vraagstuk. Zij kwam tot de conclusie dat azalea's telen, volgens het huidige verwachtingspatroon van de consument, zonder gewasbeschermingsmiddelen momenteel en ook in de nabije toekomst niet tot de mogelijkheden zal behoren. Vooral

het aspect van de groeiremming is een teelthandeling waarvoor er zich geen alternatieven voor de chemische hulpmiddelen aandienen.

Voor de aanpak van ziekten (tak- en wortelphytophthora, Botrytis, Rhizoctonia, Calonectria) dienen zich wel duurzamere alternatieven aan onder de vorm van biopesticiden, basisstoffen en biostimulanten om abiotische stress aan te pakken. Ook wat de beheersing/bestrijding van plagen (bladluis, weekhuidmijt, trips, witte vlieg...) betreft zijn er momenteel heel wat alternatieven voor de zuiver chemische aanpak. Dan denken we vooral aan de inzet van nuttige biologie zoals sluipwespen en roofmijten en biopesticiden. Deze alternatieve ziekte- en plaagbestrijding wordt reeds opgenomen in het onderzoeksprogramma bij de azaleateelt op het PCS en behalve aandacht voor de behandelingsefficiëntie gaat er ook veel aandacht naar de kostprijzen.

Tot slot lichtte Brecht Stock (Bayer CropScience) zijn visie toe over deze veranderende maatschappelijke houding. In zijn betoog benadrukte hij sterk de IPM-benadering om ook in de toekomst tot een succesvolle plantenproductie te komen. In deze visie is het geen OF-verhaal maar eerder een EN-verhaal. Essentiële bouwstenen waarmee siertelers aan de slag moeten zijn: preventie- en hygiënemaatregelen, monitoring en schadedrempels, biologische, fysische en chemische beheersings-/bestrijdingsmiddelen, toepassings-techniek en resistentie management.

De presentaties van beide studiedagen vind je op de PCS-website : doorklikken op 'Actueel' en 'Presentaties studiedagen'. ■